

UN CAMEL DE MEL I MALSONS Andreu Sotorra

Carles Sala i Vila. «Els caramels de l'illa de la Mel». Il·lustracions de Marta Montañá. Col·lecció Ala Delta. Editorial Baula, Barcelona, 2024. A partir de 6 anys.

A vegades, els caramels poden jugar males passades. Sobretot si es consumeixen massa ensucrats i tots alhora. A l'escriptor Carles Sala i Vila (Girona, 1974) això de la dolçor sembla que li ve de lluny. O almenys és el que cal deduir d'una confessió biogràfica seva on desvela que, de petit, es va escapar a la pastisseria de la família que tenia sota casa i va remenar tots els pots de caramels fins que se'n va posar un bon grapat a la boca. La veritat és que això sol ja seria la trama d'un altre conte.

Però el que ara ha publicat fuig de les temptacions humanes i humanitza poc o molt una espècie tan imprescindible per a l'equilibri de la natura com, a vegades perillosa per les seves picades: les abelles. En la història, situada a l'illa de la Mel —no cal que la busqueu en cap Atlas geogràfic i molt menys al Google Maps— l'autor crea una comunitat de petites persones que, de tan petites com són, podrien ser com les abelles. I és que, en aquesta illa on la glucosa deu està disparada, quan es fan mitja dotzena d'anys, la criatura passa de petita a mitjana.

No cal dir que el fet que la protagonista es digui Bresca —no sé si els funcionaris del Registre Civil l'acabarien acceptant com a nom de fonts— o un

altre personatge es digui Brunzit, porta de seguida a pensar en el pa de cera que les abelles fabriquen dins els seus ruscós. Hi ha doncs, en el conte —que és per a primers lectors i que per això té una edició gairebé en cuixé, lletra grossa i moltes làmines il·lustrades per Marta Montañá (Badalona, 1967) amb un aire de tira d'animació a tot color— una doble voluntat d'entretenir amb una trama de fantasia i d'intriga a la vegada, però també amb la intenció subtil d'anar més enllà després de l'entreteniment de la lectura i entrar en el riquíssim món de les abelles. Mai més ben dit, parlant d'abelles: gràcies a la literatura, picar la curiositat per saber-ne més.

Com és habitual en el registre literari de Carles Sala i Vila, de qui cal recordar que al llarg del temps ha anat guanyant premis com el Barcanova, el Folch i Torres (2 vegades), el Vaixell de Vapor (2 vegades) o el Guillem Cifre de Colonya, el llenguatge és polític, rigorós i té el do de ser, a més, entenedor sense caure en la lectura fàcil. Els personatges del conte, la Bresca, el Brunzit o el xaman Sacarí —més dolçor, però aquesta vegada de mentida, a jutjar pels ingredients de la sacarina— són aviat vistos, a manera que avança la lectura, qui sap si pels noms, no com a personatges de carn i os sinó com a personatges del món de les abelles, una ètnia només possible, esclar, a l'illa de la Mel.

Posats a fantasiejar, no és difícil fer un salt del món de les abelles al món de mones en què vivim i pensar en un dels perills que envolta el jovent: el consum incontrolat de segons quines substàncies. Es comença pels caramels i pots acabar tenint malsons. ¿Hi pot haver aquest rerefons subtil en un conte per a infants? Doncs, sí. Per sort, no som als EUA on la Santa Inquisició del segle XXI condemna a la foguera segons quins llibres que considera “immorals”.

Enllaços d'interès

(per visionar-los, cal descarregar abans el PDF de la crítica)

L'associació Amics de les Abelles es preocupa per la supervivència de l'espècie. Aquí: [\[https://tuit.cat/dMhj1\]](https://tuit.cat/dMhj1)

A Happy Learning hi ha diversos vídeos divulgatius sobre el món de les abelles. Aquí: [\[https://tuit.cat/Fs7vF\]](https://tuit.cat/Fs7vF)
